

Afgjort den 25. maj 2023

Tidligere fortroligt aktstykke AD af 25. maj 2023 jf. FIU alm. del – bilag 139. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 3. maj 2024.

185

Transportministeriet. København, den 25. maj 2023.

- a. Transportministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at Banedanmark igangsætter spor- og perronfornyelse af Langå Station.

Projektets forventede totaludgift inkl. korrektionstillæg på 20 pct. udgør 166,1 mio. kr. (2023-priser). Udgiften i 2023 udgør 15,8 mio. kr. (2023-priser) og afholdes af den på finansloven for 2023 opførte bevilling på § 28.63.05. Banedanmark – fornyelse og vedligeholdelse af jernbanenettet.

Eksistensen af aktstykket er offentligt, mens indholdet er fortroligt af hensyn til statens forhandlingsposition i forbindelse med projektets udbud. Aktstykkets fortrolighed ophæves efter kontraktindgåelse, hvilket forventes i november 2023. Transportministeriet orienterer Finansudvalget, når fortroligheden kan ophæves

- b. *Baggrund*

Banedanmark har planlagt spor- og perronfornyelse af Langå Station, så den funktionsmæssigt, sikkerhedsmæssigt og trafikalt lever op til nuværende standarder for jernbanen. Hvis projektet ikke gennemføres, vil der være en øget risiko for hastighedsnedsættelser eller spæringer samt stigende vedligeholdelsesomkostninger på strækningen.

Projektet udføres samtidig med en hastighedsopgradering af strækningen, der indgår som en del af projektet Hastighedsopgradering Aarhus-Langå, som blev igangsat med finansloven for 2018. Hvis sporfornyelsesprojektet ikke bliver gennemført, vil det medføre, at hastighedsopgraderingsprojektet tilsvarende ikke kan gennemføres som forudsat. Derudover er sporfornyelsen en forudsætning for den planlagte udrulning af Signalprogrammet på strækningen, hvorfor Signalprogrammet vil blive forsinket, hvis ikke spor- og perronfornyelsen udføres som planlagt.

Fornyelsesprojektet igangsættes som led i udmøntningen af Banedanmarks økonomiske ramme på finansloven for 2023. Projektet er defineret på baggrund af en totaløkonomisk analyse med henblik

på, at Banedanmark gennemfører den mest omkostningseffektive fornyelsesindsats. Planlægningen af fornyelsesaktiviteter opdateres årligt i forbindelse med udarbejdelsen af Banedanmarks fornyelsesplan.

Projektbeskrivelse

Projektet omfatter bl.a. udskiftning af skinner, sveller, ballast, underballast samt sporskifteudveksling og trimning af spor og sporskifter på og omkring Langå Station. Herudover udskiftes de eksisterende perroner, hvor der bl.a. permanent nedtages perrontag. Der vil dog fortsat være overdækning i stationsbygningen samt venterum på modsatte side af sporet.

Spor- og perronfornyelsen på stationen medfører afledte arbejder inden for afvanding, sikrings- og strømarbejder samt konstruktionsarbejder. Udgifterne hertil er indeholdt i projektøkonomien.

Spor- og perronfornyelsen forventes primært udført i 2024 fra juni til september. Der vil dog fra primo januar 2024 udføres forberedende arbejder, herunder etablering af byggepladser, tilkørsel af materialer og mindre arbejder, som kan medføre kortere spærringer uden påvirkning af trafikken. Der kan forekomme arbejder på andre tidspunkter, ligesom Banedanmark løbende arbejder på at optimere udførelsen af projektet i samarbejde med jernbanevirksomhederne og grænsefladeprojekter.

Arbejderne forventes gennemført med reduceret drift og totalspærringer.

Samtidig med spor- og perronfornyelsen gennemføres der en hastighedsopgradering af strækningen, jf. ovenfor. På hovedstrækningen mellem Aarhus og Aalborg udføres der i 2024 endvidere sporfornyelse af Aalborg Station, brofornyelse mellem Hobro og Aalborg samt aktiviteter på Signalprogrammet og Elektrificeringsprogrammet. Spor- og perronprojektet og de øvrige projekter er koordineret indbyrdes for at udnytte spærringerne bedst muligt. Banedanmark og DSB vil løbende orientere om eventuelle driftsforstyrrelser som følge af projektet på www.dsb.dk.

Projektet udbydes forventeligt i en hovedentreprise i september 2023. Banedanmark forventer at tildele den endelige kontrakt til den vindende entreprenør i november 2023.

Der vil i forbindelse med sporfornyelsesprojektet blive foretaget midlertidig ekspropriation af arealer til byggepladser. Den materielle hjemmel til ekspropriation følger af jernbanelovens § 30. Projektet skal foretage besigtigelsesforretning til den midlertidige ekspropriation den 6. juni 2023. Ekspropriationen forventes færdiggjort i januar 2024.

Herudover er det nødvendigt for Banedanmark at anvende et mindre DSB-areal til udførelse af projektet samt opsætning af ny teknikhytte og byggeplads. Der forventes indgået en aftale med DSB mht. overdragelse af arealerne og fjernelse af bygninger, som potentielt vil ske ved et mindre mageskifte. Aftalen vil blive indgået inden for Banedanmarks gældende bevillingsmæssige regler og forelæggelsesrammer.

Totaludgift og finansiering

Projektets forventede totaludgift udgør 166,1 mio. kr. (2023-priser). Der er i totaludgiften indarbejdet et korrektionstillæg på 20 pct. af anlægsoverslaget til dækning af uforudsete ændringer i mængder og priser. Eventuelt mindreforbrug vil blive anvendt til andre projekter inden for Banedanmarks ramme til fornyelse og vedligehold, ligesom eventuelt merforbrug afholdes inden for den økonomiske ramme på hovedkontoen.

Den forventede fordeling af totaludgiften på udgiftskategorier i de enkelte finansår er opgjort således:

Tabel 1: Forventet fordeling af totaludgift over år, mio. kr. (2023-priser, indeks 118,3)

	Tidligere år	2023	2024	2025	I alt
Standardposter (udveksling af skinner, sveller, sporskifter sporkasse, dræn, perro- ner mv.)	0,2	4,3	66,3	1,6	72,4
Særlige omkostninger (sikrings-, strømarbejder, rådgiv- ning, tilsyn mv.)	2,7	5,9	20,6	1,4	30,6
Tværgående omkostninger (projektstyring og byggeplads)	5,0	5,6	22,1	2,6	35,4
Korrektionstillæg (20 pct.)	0,0	0,0	27,7	0,0	27,7
I alt	7,9	15,8	136,7	5,6	166,1

Note: Decimalafvigelse skyldes afrunding.

Enhedsomkostningerne til standardposter er dels baseret på erfaringspriser fra sammenlignelige projekter fra Banedanmarks prisdatabase, og dels konkrete vurderinger for enkelte poster på baggrund af erfaringer fra sammenlignelige projekter. Særlige omkostninger og de tværgående omkostninger er baseret på konkrete vurderinger og tidligere udarbejdede bemandingsplaner.

Til imødegåelse af projektets økonomiske risici, herunder i lyset af den aktuelle markedssituation med risiko for få bydere, indgår der et korrektionstillæg på 20 pct. i projektets totaludgift, jf. ovenfor. Banedanmark har på § 28.63. på finansloven en særlig bevillingsbestemmelse vedr. bud- og vejledningens punkt 2.2.2 og 2.8.3, der giver Banedanmark hjemmel til at afholde udgifter til projektering og udbud mv. forud for forelæggelse. Til og med april 2023 er der afholdt udgifter for 9,6 mio. kr. til projektets indledende faser. Udgifterne har fortrinsvis bestået af forundersøgelser, rådgivnings- og projektstyringsomkostninger.

Udgifterne til projektet afholdes af den § 28.63.05. Banedanmark - fornyelse og vedligeholdelse af jernbanenettet (*Anlægsbev.*) opførte bevilling.

Risikovurdering

Banedanmark har udarbejdet en risikovurdering af projektet, og der er i budgettet afsat midler til imødegåelse af væsentlige risici. De væsentligste ikke-generiske risici omhandler eventuelt manglende bud fra entreprenører, idet der er meget få aktører på markedet, således der er risiko for kun én byder på hovedentreprisen. Dertil er der risiko for, at skråningen langs spor 1 skrider i forbindelse med sporfornyelsen, hvorfor sporfornyelsen udføres i mindre sektioner

Der er desuden en meget stor aktivitet på hovedstrækningen mellem Aarhus og Aalborg i 2024, hvilket kan presse de ønskede spærringer. Aktiviteter på tværs af projekter er koordineret for at mindske den trafikale påvirkning bedst muligt.

Ovenstående risici kan medføre forsinkelser og merudgifter i projektet. Banedanmark søger at imødegå risiciene ved mitigerende handlinger inden for projektøkonomien. Der er blandt andet indarbejdet en 4 måneders mobiliseringstid for entreprenøren til hovedudførelsen, hvor usikkerhederne kan mindskes. I mobiliseringsperioden vil tidsplanen blive gennemgået og optimeret, og der etableres byggepladser samt udføres forberedende arbejder, der kan udføres uden påvirkning af trafikken.

Banedanmark vurderer, at de gennemførte initiativer og afsatte reserver er tilstrækkeligt til at håndtere projektets udgiftsmæssige risici.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, da igangsættelse af projekter med en totaludgift på over 70 mio. kr. kræver Finansudvalgets tilslutning i henhold til de særlige bevillingsbestemmelser under § 28.63. Banedanmark. Aktstykket forelægges nu af hensyn til den planlagte besigtigelsesforretning til den midlertidige ekspropriation den 6. juni 2023.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at Banedanmark igangsætter spor- og perronfornyelse af Langå Station. Projektets forventede totaludgift inkl. korrektionstillæg på 20 pct. udgør 166,1 mio. kr. (2023-priser). Udgiften i 2023 udgør 15,8 mio. kr. (2023-priser) og afholdes af den på finansloven for 2023 opførte bevilling på § 28.63.05. Banedanmark – fornyelse og vedligeholdelse af jernbanenettet (*Anlægsbev.*).

Endvidere optages på forslag til lov om tillægsbevilling for 2023 et anlægsskema for det samlede projekt. Såfremt aktstykkets fortrolighed endnu ikke er ophævet inden udarbejdelsen af forslag til lov om tillægsbevilling for 2023, optages i stedet anlægsskema for projektet på førstkommande bevillingslov efter hævelse af aktstykkets fortrolighed.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 25. maj 2023

THOMAS DANIELSEN

/ Thomas Jørgensen

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 25-05-2023